

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงทดลอง (experimental design) แบบ randomized controlled trial แบบ 2 กลุ่ม มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลของการพยาบาลตามทฤษฎีความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายต่อพฤติกรรมสุขภาพของผู้ที่เป็น โรคความดันโลหิตสูงชนิดไม่ทราบสาเหตุ ที่มารับการบริการตรวจที่แผนกผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลแขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำนวน 28 ราย รวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือนกันยายน พ.ศ. 2556 ถึง เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2557 โดยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง จากนั้นนำมาจับคู่ให้มีลักษณะใกล้เคียงกันมากที่สุดในเรื่องเพศ อายุ คะแนนพฤติกรรมสุขภาพ และจับฉลากสุ่มกลุ่มตัวอย่างเข้า กลุ่มทดลอง 14 ราย กลุ่มควบคุม 14 ราย กลุ่มทดลองได้รับการพยาบาลตามทฤษฎีความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย และกลุ่มควบคุมได้รับการพยาบาลตามปกติ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ 1) เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย แผนกกิจกรรมการให้การพยาบาลตามทฤษฎีความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายต่อพฤติกรรมสุขภาพในผู้ที่เป็น โรคความดันโลหิตสูง คู่มือการดูแลสุขภาพสำหรับผู้ที่เป็น โรคความดันโลหิตสูง ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม และแบบบันทึกพฤติกรรมสุขภาพด้วยตนเองสำหรับผู้ที่เป็น โรคความดันโลหิตสูง ซึ่งผู้วิจัยได้ตัดแปลงจาก นภารัตน์ ฐราพร (2545) และการทบทวนวรรณกรรม ผู้วิจัยได้นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือแล้วนำไปทดลองใช้กับผู้ที่เป็น โรคความดันโลหิตสูงที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 ราย 2) เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล แบบสอบถามพฤติกรรมสุขภาพของผู้ที่เป็น โรคความดันโลหิตสูง ที่ตัดแปลงจากแบบสัมภาษณ์พฤติกรรมดูแลตนเองเพื่อควบคุมโรคความดันโลหิตสูงของ ศศิธรณ์ นนทะโนลี (2551) โดยผ่านการตรวจความตรงของเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา (content validity index [CVI]) เท่ากับ .88 หากความเชื่อมั่นโดยนำไปทดลองใช้กับผู้ที่เป็น โรคความดันโลหิตสูง ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 ราย ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha Coefficient) เท่ากับ .80

ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองกับกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมไปพร้อม ๆ กัน โดยในกลุ่มควบคุมได้รับการพยาบาลตามปกติ ส่วนกลุ่มทดลอง ผู้วิจัยได้ให้การพยาบาลตามทฤษฎีความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย

การวิเคราะห์ข้อมูลได้เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมสุขภาพระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการศึกษา หลังการศึกษา 4 และ 8 สัปดาห์ โดยใช้สถิติทดสอบการกระจายข้อมูลด้วยสถิติ Komogorov-Smirnov one sample test เมื่อพบว่า การกระจายของข้อมูลเป็น โค้งปกติ จึงใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนรูปแบบผสม (Mixed Model ANOVA) เมื่อผลของการวิเคราะห์ความแปรปรวนพบว่า มีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามทฤษฎีความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายกับระยะเวลาการศึกษา จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมสุขภาพระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในแต่ละช่วงเวลาศึกษา (สัปดาห์ที่ 1 สัปดาห์ที่ 4 และ สัปดาห์ที่ 8) โดยใช้สถิติทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยชนิด 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (independent t-test) และเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมสุขภาพของผู้ที่เป็น โรคความดันโลหิตสูงภายในกลุ่มทดลอง ที่ระยะเวลาการศึกษา (สัปดาห์ที่ 1 สัปดาห์ที่ 4 และ สัปดาห์ที่ 8) โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวเมื่อมีการวัดซ้ำ (one-way repeated measured analysis of variance) และการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยแบบจับคู่ โดยใช้วิธีของ Bonferroni (Bonferroni test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. พฤติกรรมสุขภาพของผู้ที่เป็น โรคความดัน โลหิตสูงของกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามทฤษฎีความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายดีกว่ากลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$)
2. พฤติกรรมสุขภาพของผู้ที่เป็น โรคความดัน โลหิตสูงที่ได้รับการพยาบาลตามทฤษฎีความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายดีกว่าก่อนได้รับการพยาบาลตามทฤษฎีความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$)

ข้อจำกัดในการวิจัย

1. การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ติดตามเก็บรวบรวมข้อมูลที่บ้านของกลุ่มตัวอย่างเองทำให้พบปัญหาด้านการเดินทาง และบางครั้งเวลาไม่ตรงกัน และต้องใช้งบประมาณในการเยี่ยมบ้านแต่ละครั้ง ซึ่งในทางการปฏิบัติโดยปกตินั้นอาจเป็นไปได้ยาก ดังนั้นจึงควรปรับใช้ทฤษฎีความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายให้เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริง

2. เนื่องจากผู้วิจัยได้วางแผนในการเก็บข้อมูล ระยะเวลา 8 สัปดาห์ จึงไม่สามารถติดตามศึกษาถึงความต่อเนื่องในการปฏิบัติพฤติกรรมสุขภาพ ในระยะยาวได้ว่า จะมีผลเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรต่อสภาวะของโรค

3. ผู้วิจัยเลือกศึกษาเฉพาะที่โรงพยาบาลเพียงแห่งเดียว ซึ่งยังไม่สามารถเป็นตัวแทนและนำไปใช้กับผู้ที่ เป็นโรคความดันโลหิตสูงได้ทั้งหมด ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการปฏิบัติทางการพยาบาล เป็นแนวทางให้กับพยาบาลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดูแลผู้ที่ เป็นโรคความดันโลหิตสูงในการส่งเสริมพฤติกรรมสุขภาพ โดยนำแผนกิจกรรมการให้ การพยาบาล ตามทฤษฎีความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายไปปรับใช้เพื่อให้ผู้ที่ เป็นโรคความดันโลหิตสูงมีพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสมกับโรค

2. ด้านวิชาการ สามารถใช้ผลการวิจัยนี้เป็นข้อมูลสำหรับนักการศึกษาพยาบาลในการกำหนด เป็นเนื้อหาในหลักสูตรการศึกษาของนักศึกษาพยาบาล เพื่อให้เป็นแนวทางในการดูแลผู้ที่ เป็นโรคความดันโลหิตสูง

3. ด้านการวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการนำแนวทางการพยาบาลตามทฤษฎีความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของกิจ ไปใช้ในการวิจัยเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ ในส่วนของผู้ที่ เป็นโรคโรคเรื้อรัง และโรคอื่นๆ ที่ยังพบว่าผู้ป่วยยังมีปัญหาและไม่สามารถแก้ไข ปัญหาได้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาผลของการพยาบาลตามทฤษฎีความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายต่อพฤติกรรมสุขภาพของผู้ที่ เป็นโรคความดันโลหิตสูงใน โรงพยาบาลอื่น หรือสถานบริการสุขภาพในท้องถิ่นอื่น เพื่อ ยืนยันผลของการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ

2. ควรศึกษาผลของการพยาบาลตามทฤษฎีความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายในกลุ่มตัวอย่างที่โรคร่วม เช่น มีทั้งโรคความดันโลหิตสูง และโรคเบาหวาน ซึ่งจากการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้พบว่า ยังมีผู้ที่ มีโรคร่วมจำนวนมากที่มารับการบริการตรวจที่แผนกผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลแขวงสะหวันนะเขต ที่ควร จะได้รับการส่งเสริมสุขภาพ

3. ควรศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามทฤษฎีความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย กับกลุ่มที่ได้รับคู่มือการดูแลสุขภาพสำหรับผู้ที่ เป็นโรคความดันโลหิตสูง เพื่อดูผลของการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ